

Lời Tòa soạn: Tổ quốc ta, nhân dân ta hân hoan bước vào Năm mới 2020 – năm có nhiều sự kiện lịch sử quan trọng. Kỷ niệm 90 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (03/02/1930 – 03/02/2020), kỷ niệm 130 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, 75 năm thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, nay là nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam, năm tổ chức Đại hội Đảng các cấp. Chủ đề “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” càng có một ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Số Xuân Canh Tý 2020, Tạp chí Khoa học quản lý giáo dục xin trân trọng giới thiệu bài viết của PGS.TS. Nguyễn Xuân Tế và PGS.TS. Hà Thanh Việt.

ĐÔI ĐIỀU SUY NGHĨ VỀ PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH TRONG VIỆC NGHIÊN CỨU, GIẢNG DẠY, TUYÊN TRUYỀN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

*SOME THINKING ABOUT HO CHI MINH'S STYLE
IN RESEARCH, TEACHING, PROPAGATING HO CHI MINH'S THOUGHTS*

NGUYỄN XUÂN TẾ(*) – HÀ THANH VIỆT(**)

(*)Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn – Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh,
nguyensexuante@yahoo.com

(**)Hiệu trưởng Trường Cán bộ quản lý giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh,
hathanhviet@iemh.edu.vn

THÔNG TIN	TÓM TẮT
<p><i>Ngày nhận: 10/12/2019</i> <i>Ngày nhận lại: 11/12/2019</i> <i>Duyệt đăng: 14/01/2020</i> <i>Mã số: TCKH-S04T12-B21-2019</i> <i>ISSN: 2354 – 0788</i></p> <p>Từ khóa: <i>phong cách, phong cách Hồ Chí Minh, vận dụng phong cách Hồ Chí Minh trong giáo dục.</i></p> <p>Key words: <i>style, Ho Chi Minh's style, apply Ho Chi Minh's style in education.</i></p>	<p><i>Bài viết phân tích hai vấn đề: Sự nhận thức về phong cách Hồ Chí Minh; học tập và vận dụng phong cách Hồ Chí Minh trong việc nghiên cứu, giảng dạy tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh.</i></p> <p>ABSTRACTS <i>The article analyses two issues: the cognition of Ho Chi Minh's style; Study and apply Ho Chi Minh's style into study, teaching and propagating Ho Chi Minh's thoughts.</i></p>

Con người - cuộc đời - sự nghiệp Hồ Chí Minh là một tấm gương trong suốt như pha lê, là một chỉnh thể thống nhất hữu cơ giữa tư tưởng – phong cách với đạo đức, lối sống, nhân cách của Người. Vì vậy, việc nghiên cứu phong cách Hồ

Chí Minh không thể tách rời tư tưởng của Người, cũng không thể tách rời đạo đức, lối sống và nhân cách của Người; năm tháng trôi đi, nó càng ngời sáng lấp lánh, như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong.

Việc tiếp cận, nghiên cứu phong cách Hồ Chí Minh, học tập và vận dụng nó trong việc giảng dạy, tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh có một vị trí hết sức quan trọng. Trong bài viết này, chúng tôi xin đề cập hai vấn đề:

Vấn đề thứ nhất, sự nhận thức về phong cách Hồ Chí Minh

Phong cách Hồ Chí Minh là một chỉnh thể, một hệ thống hữu cơ bao gồm: 1) Phong cách tư duy; 2) Phong cách làm việc; 3) Phong cách diễn đạt; 4) Phong cách ứng xử; 5) Phong cách sinh hoạt. Năm mặt chủ yếu này tạo thành hệ thống phong cách Hồ Chí Minh (Đặng Xuân Kỳ, 1997).

Phong cách tư duy Hồ Chí Minh là độc lập, tự chủ và sáng tạo (Ban Tuyên giáo Trung ương, 2016, tr.70).

Phong cách làm việc Hồ Chí Minh hết sức khoa học, sâu sát, thiết thực “Một chương trình nhỏ mà thực hành được hẳn hơn còn được hơn là một trăm chương trình to tát mà không làm được”.

Phong cách ứng xử Hồ Chí Minh “Dĩ bất biến, ứng vạn biến, phong cách sinh hoạt Hồ Chí Minh “giản dị, lão thực” (Hoàng Chí Bảo).

Viện sĩ Pháp G.Buypphông đã nêu một luận điểm nổi tiếng: phong cách chính là con người (Đại Bách khoa toàn thư, 1972).

Con người Hồ Chí Minh tỏa sáng phong cách sống đó là:

*“Việc làm gì lợi cho dân, ta phải hết sức làm
Việc gì hại cho dân, ta phải hết sức tránh”*

(Thư gửi Ủy ban Nhân dân các kỳ, các tỉnh, huyện và làng ngày 17-10-1945)

Đó là “Dĩ công vi thượng”, phải đặt lợi ích chung lên trên hết, tất cả vì nước vì dân, đặt lợi ích của dân, của nước, của Đảng lên trên hết, đem lòng chí công vô tư mà đối xử với người, với việc, không may mắn có chút chủ nghĩa cá nhân.

Đó cũng chính phong cách sống “Giàu sang không thể quyến rũ, nghèo khó không thể chuyển lay, uy vũ không thể khuất phục” (Hồ Chí Minh, 1996, tr.184).

Quá trình hình thành phong cách Hồ Chí Minh gắn liền với quá trình hình thành tư tưởng của Người. Nó là sự tích hợp tinh hoa văn hóa phương Đông, văn hóa phương Tây, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác – Lê-nin vào điều kiện lịch sử cụ thể Việt Nam và kết tinh sáng chói trong con người Hồ Chí Minh, nhân cách Hồ Chí Minh.

Vấn đề thứ hai, nhận thức sâu sắc phong cách Hồ Chí Minh, chúng ta học tập và vận dụng nó trong việc nghiên cứu, giảng dạy, tuyên truyền tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đây là một quá trình vô cùng sinh động và phong phú. Theo chúng tôi, cần quán triệt một số nguyên tắc chỉ đạo sau:

Một là, phải nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh gắn liền với con người Hồ Chí Minh, nhân cách Hồ Chí Minh, phong cách Hồ Chí Minh, vì đó là một chỉnh thể thống nhất. Mỗi một chúng ta soi rọi mình trong tấm gương sáng ngời của Bác. Mỗi việc làm tốt của bản thân, ta thấy ở trong đó lấp lánh hình ảnh phong cách Hồ Chí Minh, nhân cách Hồ Chí Minh. Việc nào còn những khó khăn, ta thấy như có Bác đang vỗ về, che chở, nâng đỡ chúng ta:

Mỗi khi lòng ta xao xuyến, rung rinh

Môi ta thắm kêu: Bác Hồ Chí Minh

(Thơ Tố Hữu)

Và ta vững vàng đi lên trong ánh sáng đôi mắt đầy tình thương và lẽ phải của Người. Nói theo cách nói hình ảnh của nhà thơ Chế Lan Viên: Bác là hoa sen, nhưng Bác cũng làm cho mỗi một chúng ta thấy mình có khả năng sen, có mầm móng sen. Vì thế, mỗi một người làm công tác nghiên cứu, giảng dạy, tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh phải luôn có Hồ Chí Minh chói lọi trong trái tim, khối óc của mình cả về tư tưởng và cuộc đời, cả về phong cách lẫn đạo đức.

Thứ hai, tâm niệm Hồ Chí Minh trong tâm trí, mỗi một cán bộ, giảng viên tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh phải luôn tự nêu gương. Khi nghe giảng dạy, tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh, độc giả đòi hỏi người giảng viên phải là

một tấm gương sáng trong cuộc sống và công tác, trong rèn luyện và học tập, trong đạo đức và lối sống.

Thứ ba, việc hình thành phong cách Hồ Chí Minh là một quá trình – một quá trình rèn luyện bền bỉ, lâu dài, như Bác Hồ thường căn dặn “đạo đức cách mạng không phải từ trên trời sa xuống”, “nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố” (Hồ Chí Minh, 2011). Vì thế, người cán bộ giảng dạy tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh cũng phải có một quá trình phấn đấu rèn luyện không ngừng, không nghỉ. Hồ Chí Minh đã sống một cuộc đời gian nan, phải đối phó với nhiều kẻ thù, vượt qua nhiều trở ngại, bước đi lúc tiến, lúc lùi, sách lược lúc mềm lúc rắn, nhưng luôn luôn thanh thản trong tâm hồn, ung dung tĩnh

tại trong phong độ. Với sự nhạy cảm chính trị đặc biệt, Hồ Chí Minh luôn đánh giá xu hướng phát triển của tình hình, từ đó, đề ra những quyết định rất sáng suốt, khôn khéo, tạo nên những bước ngoặt cho cách mạng. Hồ Chí Minh là một nhà chính trị tinh như núi, động như biển, chèo lái con thuyền cách mạng tránh những thác ghềnh nguy hiểm, quyết đoán khi gặp thời cơ vận hội, ra những quyết định lịch sử ở những thời điểm lịch sử của cách mạng. Vì vậy, việc học tập và vận dụng phong cách Hồ Chí Minh luôn là chiếc chìa khóa vàng để nghiên cứu, giảng dạy và tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh – một trong những nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam – một cách có hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Tuyên giáo Trung ương (2016), *Hỏi – Đáp về tư tưởng, đạo đức phong cách Hồ Chí Minh*, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự Thật, Hà Nội.
2. Đại Bách khoa toàn thư (1972), Canada, Quyển 4.
3. Hồ Chí Minh (1996), Toàn tập, tập 6, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
4. Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, tập 11, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự Thật, Hà Nội.
5. Đặng Xuân Kỳ (Chủ biên, 1997), *Phương pháp và phong cách Hồ Chí Minh*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
6. Hoàng Chí Bảo, *Hồ Chí Minh - Hiện thân của những điều kỳ diệu*, truy cập tại <https://laodong.vn/thoi-su/ho-chi-minh-hien-than-cua-nhung-dieu-ky-dieu-603294.ldo>.